

သဝိညာဏက အသုဘဘာဝနာ ပွားများနည်း

(ကာယဂတာသတိ) (၃၂-ကောဋ္ဌာသ)

ဆံပင်, အမွှေး, လက်သည်း-ခြေသည်း, သွား, အရေ(အရေထူ+အရေပါး)(၅)
အသား, အကြော, အရိုး, ခြင်ဆီ, အညှို့(ကျောက်ကပ်)(၅)
နှလုံး, အသည်း(အသဲ), အမြှေး, အဖျဉ်း(သရက်ရွက်), အဆုပ်(၅)
အူမ, အူသိမ်, အစာသစ်, အစာဟောင်း, ဦးနှောက်(၅) (ပထဝီဓာတ် ၂၀)
သည်းခြေ, သလိပ်, ပြည်, သွေး, ချွေး, အဆီခဲ(၆)
မျက်ရည်, ဆီကြည်, တံတွေး, နှပ်, အစေး, ကျင်ငယ်(၆)(အာပေါဓာတ် ၁၂)

(အနုလုံ)

ကျင်ငယ်, အစေး, နှပ်, တံတွေး, ဆီကြည်, မျက်ရည်(၆)
အဆီခဲ, ချွေး, သွေး, ပြည်, သလိပ်, သည်းခြေ(၆)
ဦးနှောက်, အစာဟောင်း, အစာသစ်, အူသိမ်, အူမ(၅)
အဆုတ်, အဖျဉ်း, အမြှေး, အသည်း, နှလုံး(၅)
အညှို့, ခြင်ဆီ, အရိုး, အကြော, အသား(၅)
အရေ, သွား, လက်သည်း-ခြေသည်း, အမွှေး,ဆံပင်(၅)

(ပဋိလုံ)

တစ်ခုခြင်းပွားနည်း

ဦးခေါင်းပေါ်မှာရှိသော ဆံပင်တွေသည် အဆင်း,အနံ့အားဖြင့်၎င်း၊ ပုံသဏ္ဍာန်အားဖြင့်၎င်း၊ ဖြစ်တဲ့အကြောင်းရင်း, ဖြစ်ရာအရပ်အားဖြင့်၎င်း(ဒီရာအကြောင်း,တည်ရာအားဖြင့်၎င်း)၊ ဘာမျှနှစ်သက်စရာ မြတ်နိုးဖွယ်ရာမရှိပါတကား-ဟု ဆံပင် အမည်ပညတ်ကို ကျော်လွန်ပြီး စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာဖြစ်အောင် စိတ်ထားလျက် ပွားများရမည်။

မှတ်ချက်။

။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိကိုယ်ကို ဉာဏ်ဖြင့်ကြည့်ရှုပွားများနေစဉ် ထို (၃၂) ကောဋ္ဌာသတရားများ တစ်ပြိုင်နက်လိုပင် ထင်ရှားပေါ်လာကြပြီး စက်ဆုပ်ဘွယ်အခြင်းအရာများ ဉာဏ်၌ထင်မြင်လာသည်။ ထိုကဲ့သို့ထင်မြင်လာ လျှင် မိမိနှင့်လိင်တူ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးအပေါ် အလားတူ စက်ဆုပ်ဘွယ်အခြင်းအရာများပေါ်အောင် ဆက်လက်ပွားများ အားထုတ်ရမည်။

ယင်းကဲ့သို့ ပွားများအားထုတ်မှုကြောင့် လိင်တူပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းအပေါ် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာထင်ရှားလာလျှင် မြင်မြင်သမျှ လူ့တိရစ္ဆာန်စသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါအားလုံးကို အလားတူပင် စက်ဆုပ်ဘွယ်အခြင်းအရာပေါ်အောင် ဉာဏ်ဖြင့် ကြည့်ရှုပွား များအားထုတ်ရမည်။

အဓိပ္ပါယ်ရှင်းလင်းချက်။

အမြှေးသည် **ဖုံးလွှမ်းတတ်သောအမြှေး,မဖုံးလွှမ်းတတ်သောအမြှေး**-ဟုနှစ်မျိုးရှိသည်။ ဖုံးလွှမ်းတတ်သောအမြှေး သည် ခန္ဓာကိုယ်၏ အထက်ပိုင်းအရပ်၌ ဖြစ်ပေါ်ပြီး နှလုံးသားနှင့်ကျောက်ကပ်တို့ကို ဖုံးလွှမ်းလျက်တည်နေသည်။

မဖုံးလွှမ်းတတ်သောအမြှေးကား ခန္ဓာကိုယ်၏ အထက်ပိုင်း,အောက်ပိုင်း အရပ်နှစ်မျိုးလုံးတို့၌ ဖြစ်ပေါ်ပြီး အရေထူ ၏ အောက်အဖို့မှ အသားကို ဖွဲ့ယှက်မြှေးရစ်လျက် တည်နေသည်။ အရေထူနှင့်အသားကိုကပ်သွားအောင် စပ်ပေးသော ကော်တမိုး ဖြစ်သည်။ (ဝိသုဒ္ဓိမဂ်၊ ၂၊ ၂၄၈-၉)

အူမသည်

ရေမျိုအစ ကျင်ကြီးပေါက်အဆုံးရှိသော အစာသွားရာလမ်းကြောင်း တလျှောက်လုံး ဖြစ်သည်။

အူသိမ်သည်

အူခွေ(၂၁)ခုတို့၏အကြား၌ ထိုအူထွေတို့ကို လျှော့မကျအောင်ချုပ်စပ်ပြီး တည်နေသော အူထုံး,အူချည်ကြီး ဖြစ်သည်။

သည်းခြေသည်

အအိမ်သည်းခြေ,အရည်သည်းခြေ-ဟုနှစ်မျိုးရှိသည်။ အအိမ်သည်းခြေသည် အသည်းနှင့်နှလုံးတို့၏ အကြားတွင် ရှိပြီး အရည်သည်းခြေကား တကိုယ်လုံးအနှံ့အပြားတွင် တည်ရှိသည်။

ပြည်သည်

ဝက်ခြံ, အနာစိမ်းစသည် အနာတခုခုဖြစ်ရာ၌သာ တည်ရှိသည်။

သွေးသည်

အသည်းနှလုံး အူစသည်တို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ အိုင်နေသောသွေးတမျိုး, အကြောတွင်း၌ တည်ရှိပြီး တကိုယ်လုံးသို့ အနှံ့အပြား သွားလာလည်ပတ်နေသော သွေးတမျိုး-ဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။

ဆီကြည်သည်

လက်ဆီ,ခြေဆီ,မျက်နှာဆီစသည် ဖြစ်သည်။

အစေးသည်

တံတောင်ဆစ်,ဒူးဆစ်စသည် ကွေးသည့်ဆန့်သည့်အခါ၌ အရိုးအဆစ်တို့၏ အကြား၌တည်ရှိသော စက်ဆီကဲ့သို့ ခွဲပျစ်သော အဆီတမျိုးဖြစ်သည်။

အင်္ဂုတ္တိရ်လာ ကာယဂတာသတိဘာဝနာ ပွားများရကျိုး

- ၁။ ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးအဖို့အစဉ် ဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ်တရားအားလုံးတို့သည် ထိုကာယဂတာသတိဘာဝနာကို ပွားများ သူ၏ဘာဝနာစိတ်၌ အတွင်းဝင်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊
(ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါးဟူသည်-ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မနောမယိဒ္ဓိဉာဏ်၊ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတို့ဖြစ်သည်။)
- ၂။ ထိတ်လန့်သောသံဝေဂဉာဏ်(ဝိပဿနာဉာဏ်၊မဂ်ဉာဏ်)ဖြစ်ခြင်း၊
- ၃။ ဖိုလ်လေးပါးအကျိုးကို ရခြင်း၊
- ၄။ ယောဂလေးပါးကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်း၊
- ၅။ သတိသမ္ပဇဉ်ဖြစ်ခြင်း၊
- ၆။ (ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ်)ဉာဏ်အမြင်ကို ရခြင်း၊
- ၇။ မျက်မှောက်ဘဝ၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း၊
- ၈။ ဝိဇ္ဇာ,ဝိမုတ္တိ,ဖိုလ်တရားတို့ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်း၊
(ဤ၌ ဝိဇ္ဇာဟူသည် မဂ်ဉာဏ်၊ ဝိမုတ္တိဟူသည် ထိုမဂ်ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်တွဲဖြစ်သောတရား၊ ဖိုလ်ဟူသည် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်သည်။)
- ၉။ ကိုယ်ငြိမ်းအေးခြင်း,စိတ်ငြိမ်းအေးခြင်း,ဝိတက်ဝိစာရတို့ငြိမ်းအေးခြင်း, ဝိဇ္ဇာအဖို့အစဉ်ပါဝင်သော တရားများ အားလုံး ဘာဝနာပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်ခြင်း၊
- ၁၀။ မဖြစ်ပေါ်သေးသောအကုသိုလ်တရားတို့ မဖြစ်ပေါ်ဘဲ, ဖြစ်ပေါ်ပြီးသောအကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း၊

- ၁၁။ မဖြစ်ပေါ်သေးသောကုသိုလ်တရားတို့ ဖြစ်ပေါ်ပြီး၊ ဖြစ်ပြီးသောကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားခြင်း၊
- ၁၂။ မသိမှုအဝိဇ္ဇာကင်းပျောက်၍ သိမှုဝိဇ္ဇာဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ မာနကိုပယ်နိုင်ခြင်း၊ အနုသယတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်နှုတ်နိုင်ခြင်း၊ သံယောဇဉ်တရားများကို ပယ်နိုင်ခြင်း၊
- ၁၃။ ပညာဖြင့် ထွင်းဖောက်သိမြင်ခြင်း၊
- ၁၄။ အကြောင်းကင်းသော ပရိနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရခြင်း၊
- ၁၅။ စက္ခုစသောဓာတ် ၁၈-ပါးကို သိနိုင်ခြင်း၊
- ၁၆။ ထိုဓာတ် ၁၈-ပါးတို့၏ အမျိုးမျိုးသောလက္ခဏာကို သိနိုင်ခြင်း၊
- ၁၇။ 'ဤဓာတ်အားကောင်းလျှင် ဤအကျိုးဖြစ်၏'ဟု ခွဲခြမ်း၍ သိနိုင်ခြင်း၊
- ၁၈။ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို ရခြင်း၊
- ၁၉။ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို ရခြင်း၊
- ၂၀။ အနာဂါမိဖိုလ်ကို ရခြင်း၊
- ၂၁။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရခြင်း၊
- ၂၂။ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်၊ ပဋိသန္ဓိဒါဉာဏ်ကို ရခြင်း၊
- ၂၃။ ပညာတိုးပွားခြင်း၊
- ၂၄။ ပညာဉာဏ်ကြီးကျယ်ခြင်း၊
- ၂၅။ မြတ်သောပညာကို ရခြင်း၊
- ၂၆။ ကြီးကျယ်သောပညာကို ရခြင်း၊
- ၂၇။ ပြန့်ပြောသောပညာကို ရခြင်း၊
- ၂၈။ နက်နဲသောပညာကို ရခြင်း၊
- ၂၉။ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်၏ပညာနှင့်မျှ မယှဉ်သာသောပညာကို ရခြင်း၊
- ၃၀။ မြေကြီးအထုနှင့်တူသောပညာကို ရခြင်း၊
- ၃၁။ များပြားသောပညာကို ရခြင်း၊
- ၃၂။ လျင်သောပညာရခြင်း၊
- ၃၃။ ပေါ့ပါးသောပညာရခြင်း၊
- ၃၄။ ရွှင်လန်းသောပညာရခြင်း၊
- ၃၅။ မြန်သောပညာရခြင်း၊
- ၃၆။ ထက်မြက်သောပညာရခြင်း၊
- ၃၇။ ကိလေသာအထုကို ဖောက်ခွဲနိုင်သော ပညာရခြင်း၊

(အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၊ ၁။ ၄၄၊ ၄၅၊ ၄၆။ ကာယဂတာသတိဝဂ်။)

ကာယဂတာသတိ ဘာဝနာအကျိုးများ

- ၁။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း(အိပ်ရာ၊နေရာ)၌ မပျော်မွေ့ခြင်းကို နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း၊
- ၂။ အားထုတ်နေသောဘာဝနာ၌ မပျော်မွေ့ခြင်းကို နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း၊
- ၃။ တွေ့ကြုံဖြစ်ပေါ်လာသော အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်တရားတို့၌ ပျော်မွေ့ခြင်းကို နှိမ်နင်းနိုင်ခြင်း၊
- ၄။ ဖြစ်ပေါ်တွေ့ကြုံလာသမျှဘေးရန်ကြီးငယ်တို့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊
- ၅။ အအေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ခြင်း၊
- ၆။ အပူဒဏ်ကို ခံနိုင်ခြင်း၊
- ၇။ အစာ ဆာခြင်းကို သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
- ၈။ ရေဆာခြင်းကို သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
- ၉။ မှက်၊ခြင်၊မြွေ၊ကင်းတို့၏ ကိုက်ခဲခြင်းတို့ကို ခံနိုင်ခြင်း၊
- ၁၀။ လေ၊နေပူတို၍ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဒုက္ခမျိုးစုံကို ခံနိုင်စွမ်းရှိခြင်း၊
- ၁၁။ မိမိကို အတင်းပြောသောစကား၊မိမိ၏ မကောင်းသတင်းတို့ကို တွေ့ကြုံသောအခါ၊ မြင်ကြားသောအခါတို့၌ သည်းခံနိုင်ခြင်း၊
- ၁၂။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ၌ဖြစ်ပေါ်လာသော ပြင်းထန်သောရောဂါဝေဒနာ၊သေစေနိုင်လောက်သော ရောဂါဝေဒနာတို့ကို ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း၊
- ၁၃။ ဆံပင်စသည်တို့၏အဆင်းကို နှလုံးမသွင်းဘဲ စက်ဆုပ်ဖြစ်ဖွယ်အဖြစ်ဖြင့်သာ ပွားများဆင်ခြင်လျှင် ဝိတက် ပါရှိသော ပထမဈာန်မျှသာ ရနိုင်ခြင်း၊
- ၁၄။ ဆံပင်စသည်တို့၏ အညို၊အဝါ၊အနီ၊အဖြူအဆင်းထူးကို အမှီပြုပြီး ပွားများအားထုတ်လျှင် ဈာန်လေးပါးတို့ကို ရနိုင်ခြင်း၊
- ၁၅။ အဘိညာဉ်ခြောက်ပါးတို့ကို ရနိုင်ခြင်း။

(မ၊ ၃။ ၁၃၉။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် ၁၊ ၂၅၇-၈